

رژانه های ماما طاهر

از روی نسخه تصحیح شده

و انشمنه فقید

وحید دستگردی

با اهتمام

حسن معرفت

کانون معرفت - تهران - لاله

حق چاپ و تعلق محفوظ

هزاران لاله گویین در جهان بی
همه بر مو دهن بر دل گران بی
الاله خوم که خوش رنگست و خوشبو
سیر افراز همه الایمان بی

بنام خدا

تن محنت کشی دیرم خدا دل حسرت کشی دیرم خدا
ز شوق مستکن و دوا دغری بسینه آتشی دیرم خدا

بی تیار بستان گل نرویا اگر رویا کشش هرگز نبویا
بی تهر کن بخند و لب گشاید ز خشم از خون دل هرگز مشویا

بندم شال و پیراهنم قدک را بازم کردش چرخ و فلک را
بگردم آب دریا تا سر آسمان بشویم هر دو دست بی نمک را

تہ کہ ناخاندہ علم پسوت تہ کہ نابردہ رہ در حسد اہات
تہ کہ سود و زیان خود نہانی یاران کی رسی ہیہات ہیہات

اگر دل دلبر و دلبر کہہ آست وگر دلبر و دل دل را چہ نام آست
دل و دلبر کہہ ہم آیتہ و نیم نذ و نم دل کہ و دلبر کہہ آست

شب یار باستان و مست قح از دست موافق ادو شکست
نمہ دا در داسر ہا کو کہہ کش وگر نہ صد قح نقدادہ شکست

نہ اکاسہ شہم سرایت میان ہر دو چشم جای پات
از آن تر شہم کہ ناسل مانی با نشینہ خار شہم گام بیات

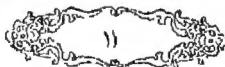
بود در دمو و در مانم از دست بود وصل مود و جبر انم از دست
اگر قصاصم از تن و اگر پوست جدا حسره که کرد دجام از دست

نه دوری از برم دل در غمیت هوای دیگری اندر سرمیت
بجان و لبم کم که برود عالم تمنای دیگر حسنه و لبمیت

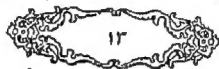
خرم که مان خرم که مان خرم دست خرم زمان که این آتیا کشت
وسی بلند و وسی شنند و وسی نید همان کوه و همان نامون جان دست

بهار آمد بصحره در و دست جوانی بجم بسیاری بود است
سر قیاس بر جوانان لاله روی که موشان آینه بکشت

نی پر سے زیار و نعلکارت که واکیان گذشت باغ و بهار
تیا، مورد این دست نختی ندامت و اکیان بی سرو کار

شیر مردی بدم و لم چو دوست اجل قصدم کرد و شیر یونست
زمو شیریان پر نیز میکرد تنم و امرگ جنگیدن نداشت

بی برز مگر می نالان در آید بچشم خون فشان آلا میشت
بمبخت و همیگفت اید ریا که باید کشتن و هشتن در آید

نفس شو هم بدنیاسهراست که تن از مجسمه بوزان پرور است
نزد و نستم که شرط بندی است بر زو بوزم بمبیدان نجات

ولی دریم حسد یار محبت کز او گرم است باز از محبت
لباسی باقم بر قامت دل ز پود محنت و تار محبت

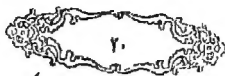
قضا پیوسته در گوشم بواج که این درد دل تو بی علاج
اگر گوهر بی خوانان نداری بهین این جان تو که بیدار ج

ز دست دیده و دل برد و فریاد چو آنچه دیده بسینه دل کنیاد
بسازم خجری نیش ز پولاد زخم بر دیده تامل کرد و آزاد

خرم آنان که از تن جان ندانند ز جانان جان جان جانان ندانند
بدر دوش خوکران سالان مانان بدر و خویشتن درمان ندانند

هر آنکس عاشق است از جان
 دل عاشق بود گرگ که سینه
 عاشق از کند و وزندان تسد
 که گرگ از بی بی چو یان تسد

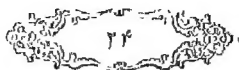
نوشا آمان که هر شان ته و غن
 گرم دسرس نبی آیم ته و نیم
 سخن واته کرن واته نشیند
 بشم آمان بو نیم که ته و سیند

خوشا آنکه از پاسه ندوند
 گشت، کعبه و بتخانه وید
 میان شعله خشک و تر ندوند
 سرانی خالی از دلبسته ندوند

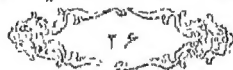
لاله کاران دگر لاله مکار بد
 اگر عهد گلان این بو که دیدم
 باغبانان دودست از کل بدوژ
 بیخ کل بر کنسید و خار بکارید

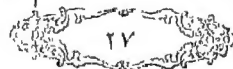
نم عشقت بیابان پرورم کرد
 بهوای بخت بی بال پرورم کرد
 بهو کشتی بهواری کن صبوحی
 بهواری طریف خاکی بر سر صبحم کرد

اقلی گردن گردن شود
 که فرزند تپان را بگلی بزد
 یکی نایه مسلمانی اندوایدی
 همه گویند فلان بن فسلان

دگر شوشد که موجانم بسوزد
 که سیبان تابدا مانم بسوزد
 برای خاطر یک سبزه رنگی
 بهی ترسم که ایستام بسوزد

خوش آنکه سودای تو دیرند
 که هر پیوسته در پای تو دیرند
 بدل دیرم تمسای کانی
 که اندر دل تمسای تو دیرند

نوشتا آنکه حسرت از بندش
نه حرفی و انویسند نه بخوانند
پو بجهنم رود نهند اندر بیابان
در این کو مار و ن آه چه نهند

موی که یارم سیه یاری نداد
موی که دردم سبکبازی نداد
هنر و احسن که یارت خواب
چسب خواب که بیداری نداد

شواخ خواب در مرز کلان کرد
نظم و آهید و خود هم از این کرد
باغبان دید که مال دوست دیر
هزاران خار بر گل پستان کرد

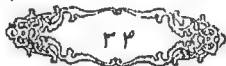
کیچ و دستکم که کافیه کیچ میراد
چنان گیم که کافیه هم مویا
بر این آئین که مود جان دل داد
شع و پروانه را پر وچ میداد

دلم بی وصل تو شادی بسینا بغیر از محنت آزادی بسینا
 خراب آبادی بی مقدمت اتسی هرگز آبادی بسینا

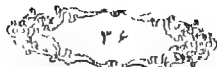
مرا نه سهر نه سامان آفسرید پریشانم پریشان آفسریدند
 پریشان خاطران ز قند در خاک مرا از خاک ایشان آفسریدند

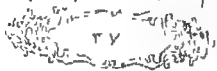
اول که کوهن را نم ته تی یار بنفشه جو کنار نم ته تی یار
 اول که کوهن را بنفشه تی امید روزگار نم ته تی یار

فلک زار و زارم کردی آه جند از کلفندارم کردی آه
 میان تختۀ زردم نشاند شش و پنجه بکارم کردی آه

مه آن ندیم که نامم بی تسکند نه خوان در برم نه مان بریم نه
 چ روز آید بگردم گرد او بشک نه آید بختان انهم نه

بدل نفس خیالت در شب تا خیال خط و حالت در شب تا
 مژه گردم بگردیده بر تین که نا و نیم جالت در شب تا

مسلمانان سه درد آموکینیا غریبی و اسیری و غم یار
 غریبی و اسیری سهل و آید غم یار مشکله تا چون شود کای

جره بازی ندیم رفتم بختگیر سیه دستی زده بر بال مو تیر
 بوره خافل محسوس در چشم سالار هر آن خافل چره خاسل غره تیر

دل موبی ته در نیم بهیسه ار بجز آزار موکار سه نزار
دوس بر سه زنه چون نخل بدخ ز ابجرت روز دشوایش در

دیدم آلا را می د. دامن خا و اتم آلا کی چیمت با
بکھا باغبان معذور مید درخت دوستی دیر آرد با

دی پوره بوین عالم ته دلبه دلم تنگه سبشی با مو بر بک
تک کل بر سه زنی ای نوکل مو بجای گل زخم مودست بر سر

دلم زار و دلم زار و دلم زار طبعیم آورید در دم کرد چا
طبعیم چون بوسینه بر موی زار کره در خون در دم آبست چا

زنی پوشکین و یاسینبر
 مو آن تن آذر میسم یگان
 از آن ترسی در آغوشم بیا
 کز آذر سیم که از ز آب

گلش در زیر سنبل سایه پرور
 نهال قاشق نخلی است نو
 ز عشق آن گل ز خار سوز
 چو بلبل ناله و افغان برآور

مگر که سر در بیا باغم شود روز
 سرشک از دیده بارانم شود روز
 نه تب ویرم نه جایم میکند
 بمید و نم که لالانم شود روز

تیر که زونی بو چاره بیا تو
 که این تیره شون که گرم روز
 کسی دارم که کی بی روز و بی
 کسی دارم که همه کرد و نبی روز

بوره بیل بجا لیم از سر سوز بوره عشق سحر از مویا مون
تو از بجه کل پنج روز نالی مواز بجه دلا را هم شوار

خداوند افسه ما دو لم در کس یایس تونی مو مانده کس
بجه گویند ظاهر کس ناز خدا یار منه حاجت کس

غم در مواز خط را میر درازی شوا بمبار میر
خلایق جملگی احوال پر سند ته که جان ولی بکت بار میر

شواتر است و کر کان نیزینش دوز لغونت جمیل کن بور میش
از آن کنج لبست بوسی بوده بکوره خنده اودم در میش

کلی کہ خرم بدم بچ و تابش آب دید کاغذ دادم آبش
 بر نادر آتشی کی روا بو گل از مو دیکری کیسه گلش

ولا و نگم ولا دنگم ولا و نک زو شمشیر ناموس و شمشیر
 بمس و ارن نبوی نام و شکی کسی که عاشقش نام و شمشیر

ولی دیرم دلی دیوانه و نک زو غم مو که دیرم نام و نک
 از این دیوانگی روزی بر ایم که در امان و بس بر خیم

خوش آن روزی که قبرم میگیرد نک بیابین سرم خشت و گل و نک
 در پا و سبله جان در بیابان با تقم با مار و موران میگیرد نک

دای آرد و یک در کورم کرتنگ درین بر سرم خاک و خن و شک
نه یای آنکه از ماران گزیم نه دست آنکه با موران کنم خنک

دلاوشم زد دستت بانهیل نم داغ غمت چون لاله بر دیل
دم از مهرت زخم بچون نتج ازین دم تا دم صدره سیه خیل

خنده ام بینه زدم ازین دل شور و زان در از ارم ازین دل
ز بن نایم از نایم تنگ ز موستان که بر ارم ازین دل

چه آذر و ده عالی ایدل ایدل ام از نیالی ایدل ایدل
بیکجی سنجش مایه لعل که شب به کام ای ایدل ایدل

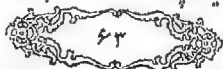
بجز شیر و پکی ایدل ایدل بود ایم بجنگی ایدل ایدل
اگر دستم رسد خونت برجم بویسم تاچه رنگی ایدل ایدل

لاکه چین که بنان لاله چین دل هزارچشان دانه نیل لاله چین دل
اگر دگورم همه بیداشم مو ترکه ذونوبیاد لاله چین دل

بشم داشتم که تپاری کردل بچشم کردی دزاری کردل
بجز دمی و بخونی یادی چون مو که از جان دلت یادی کردل

ولا غافل ز سبحانی چه حاصل میطع نفس شیطانی چه حاصل
بود قدر تو افروغ از ملکات تو قدر خود منیدانی چه حاصل

ز بوی زلف تو مفتونم ای گل ز رنگ روی تو دلفزونم ای گل
من عاشق ز عشقت بتیغ دارم تو چون لیلی و من مجنونم ای گل

منم آن آجرین مرغی که فی الحال بسو جسم عالمی که بر زخم بال
مصور که کشد تقسم بدیوار بسو جسم عالمی که زنا شیرشت ل

خدا یا داد ازین دل ادا زین دل که یکدم دو گشتم شاد ازین دل
چونسه داد و دهان او دهان بگویم صد سه ازین دل ادا زین دل

آکشی واکیا شتم واکیا شتم مو که بیدست و پایم واکیا شتم
همه از در برانند و تو ایتم تو که از در برانی واکیا شتم

باین بی آشنائی برکیاتم باین بی خامشائی برکیاتم
همه که موبروتن داته آیم ته از در کبرائی واکیم

اگهی که بر اجسم ورنواجم ته ذاتی حاجتم را موداجم
اگر بنوازم حاجت واکن اگر محروم سازی مودعاجم

اگر آتی بچانت دانوازم وگرنائی ز بهر نیت که از ام
بیا دردی که داری بردم بمیدم یا بسوزم یا بسازم

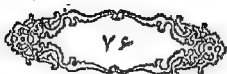
دوزخوت بود تار باک چه میخوای ازین حال خراب
تو که بانوسریاری نذاری چه اهریمنه شوائی بخوابم

بروی دمسردنی گرامیستم مکن منعم گرفتار دهم
 خدارا ساربان بسته میر که مووامانده این فایستم

مواز قالدی تشویش دیم حکمت از برگ و باران بشین دیم
 اگر لا تقطوا دستم نگیرد موازیادیتانندشین دیم

ز دست چرخ دارون او دیر هزاران ناله و فسراد دیر
 نشسته دستانم باخس و خا چگونه خاطره خود شاد دیر

موان آزرده بی خانم موان محنت نصیب سخت خانم
 موان سرشته خادم در بایا که هر مادی وز دیشین و دهم

چو ره سوته دلان تا ما بنیم زدست یار بی پروا بنیم
 بشیم با قبل شیدا گلشن اگر طبل ناله ما بنیم

بصرا بنگرم صحرایه و نیم بدریا بنگرم دریایه و نیم
 بهر جا بنگرم کوه و دروشت نشان از قامت سعاده و نیم

مسید انم که رازم واکه دارم غنم نوز وگه ازم واکه دارم
 چه دارم هر که دونه بنگره فاش وگر روز و نیازم واکه دارم

مو که سوته دلاغم چون تنالم مو که بیجا صلاغم چون تنالم
 نشسته غبلان با گل بنامند مو که دور از گلانم چون تنالم

۸۰

بوره سوتۀ دلان کرد و حتم آنیم سخن و ایه کم کریم غم و انباشتم
تراز و آوریم غمها بسنجیم هر آن غمگین تریم و زین تریم

۸۱

بوره یکت شو سوز کن و نامم غل در محنت و در فقر اقم
بطاق بخت ابروی تو سوزد که مو بخت غم تا از تو طاقم

۸۲

سوان بجرم که در ظرف آیدم چو نقطه بر سر حرف آیدم
بهر البی الف قدی برایه آلف قدم که در الف آیدم

۸۳

مکه چون استم ترم تاغ بخارم خوراکم خار و خرواری بیارم
از بن حبسج قلیل و بار سنگین بنواز روی مالکات شرمسارم

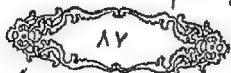
بشتم داشتم از نیلالم بذر شتم بشتم از چین و ماچین دوز شتم
چیز دلداده پیغامی فرستم که کردوری خوشه من دوز شتم

بوره روزی که دیدارته و نیم گل و سنبل بدیدارته چیم
بوره بنشین بزم سالان ما که تا سیرت بو نیم ناز نیم

بعثت ای دلار انگر و شتم نوید وصل تو تاشتم
بدل تخم دفایت کشتم آخر بجز اندوه و خواری نذر شتم

نروغم مو که سرگردان چرایم کمی گریان کمی نالان چرایم
همه درماتشان بی درد داران نروغم مو که بی درمان چرایم

دلم دور است و احوالش نزوم کسی خوابد که پیغاش رسوم
خداوند از مرگم هستی ده که دیداری بیدارش رسوم

بی ته بالین سیه ماره چشم بی ته روزان شوتاره چشم
بی ته هر که شوم سیر گلستان گلستان سهر خاره چشم

سر کوه بلند چندان نشنم که لاله سهر در آرد نو چنم
چو لاله بی وفا بو بی وفا بو نگار بی وفا بو چون گزینم

اگر چشم بدزدی دوته خوام وگر جسم بسوجی سوته خوام
اگر باغم بری بر چیدن گل گل پیرنگ و هم بوی ته خوام

مویک افسرده عالم چون تنالم شکسته پرو بالم چون تنالم
همه گوین فصلانی ناله کن ته آئی در خیالم چون تنالم

مواذ جور بتان ل ریش دیرم زلاله داغ بردن میش دیرم
چو منهد دانه نمانه خوانان نمانند مواذ بخت مسری دیش دیرم

بآهی گسبده خضر بسو جم فلک را جمله سرتاپا بسو جم
بسو جم ار نه کارم را بسا جی چه فرمائی بسا جی یا بسو جم

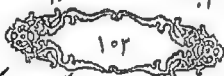
پوره یکدم بنالیم و بسو جیم از آن رونی که هر دو تیره زدیم
تیه بل حاش تیه مثل مونی بنو جز در دو غم یکت غیر زدیم

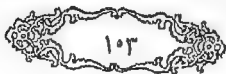
همه عالم بر از کرده چه دایم چو مود و لب پراز درده چه دایم
سبلی گشته بیم دامان الوند او نم از عالم زرده چه دایم

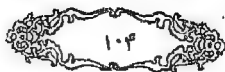
باد بر کبیرم و سیرگان شوم کنار سبزه و آب روان شوم
دوسه جامی خورم باشد دکانی دایم مست و سیر لایان شوم

دلم در دین و نالین چه دایم زخم کردین خاکین چه دایم
بگر دیم بهفت او دود و دلت بصد ندیب منا وین چه دایم

از ان انکشت نمای روزگار که دور افتاده از یار و دیار
نزدنم قصد جان کردم بناحق بجز بر سر زون چاره ندارم

از ان دختسته و سینه نگارم که گریان در تنه سنگت هزارم
 بواجندم که نه شوری نداری سراپا شور دارم شسته زارم

بشو مورخ مه پاره ناستم بروز از درد و غم بیچاره هستم
 تو داری در مکان خود قراری میوم که در جهان آواره هستم

بدل در دغمت باقی هستم کسی واقف نبواز درد سوزم
 بنویک پیل سوتنه بخشش بسوز مونو کافسه بروزم

فلک کی بشود آه و غنایم برگر دشمن زدا آتش بجایم
 یکت عمری بگذرانم با غم و درد بجایم دل نگرود آسایم

ز دنی افلاک که مستندم و اموپر بد که در دسدا
بیکت کردش که میگردد پی چورشته موبسانت بینما

کنون داری نظر کو اکیام ز جورت در گدازه استخوانم
بکه اندیشه ای بیداد پیشه که آهم تیره بوزاله کانم

ز حال خویشتن بوی خیزیم نزوغم در سفر یاد حسن زیم
فغان از دست تو ای بجزو بجای زوغم که عنسری در بدترجا

عزیزان ما گرفتار دوریم کی بد نقش و دیگر که فرسیریم
نصیب مانبو که ماته و سینم بحالت یکت نظر نادیده مریم

گلستان جای تو ای نازنین مو در گلخن بجا کستر نشینم
 چه در گلشن چه در گلخن چه صحرا چو دیدم واکرم جز نه نویسم

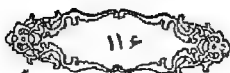
شان استارگان یک یک بشمار بوه نیمه شوان گوش داته دارم
 پس از نیمه شوان که نه نیائی بوران اشک از دیده بیارم

ز عشقت آتشی در بخته دیرم در آن آتش دل جان تو بهیچ
 کت کر پانصد بر چشم ایدست بفرکان خاک راهش دته دیرم

هزاران غنیم بدل ندوته دیم بسینه آتشی اسیر دته دیرم
 بیک آه سحرگاه از دل تنگ حسنه از آن مدعی راسته دیرم

کافه مگر منی آتاله کارم کافه مگر منی آتاله کارم
 کافه مگر منی نانش بر منام دود دواغ دل از آتاله دارم

نغمه عالم همه کردی ببارم مگر مولوک مست سر قطارم
 مهارم کردی و دودی بناس فرودی حسره زمان باری بیام

دلدار سبب تو زار دنا تو انم جگر پر خار و چرخس وید گانم
 همان دستان که دانه بود برون کنش چون گیس بر سر زانم

هزاران ملک دنیا کبر دارم هزاران ملک عقی کبر دارم
 بود عقد و لبسم تا بانه وارم که بیسمه وی تو آنرا کبر دارم

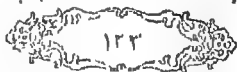
بکر پُر دوتا کی آیم وشم زو صلت فردتا کی آیم وشم
 ہر اکو سنے کے در کویم نیانی موتا کی بارخ زرد آیم وشم

سرکوی تو تا چن آیم وشم رد صلت بنوا چن آیم وشم
 سرکویت برای دیہ نو نترسی از خدا چن آیم وشم

داد از این دل کہ مسکر کنی بکام داد از این دل کہ آزار دہد اہم
 داد از این دل کہ چون مرغان حشی دانہ ناچسبہ ہر روز را ہم

بودہ کندیدہ جیونی بساریم بورہ یستی و مجسہونی بساریم
 خریدون عزیز از دست مورث بورہ از نو خریدونی برساریم

۱۲۴

مو که دور از تو ام ز نار بندم یو دوت پرستم کر بخندم
پس از عهد وفایت ای دلارام دگر عهد وفا با کس نغذم

۱۲۵

تو خود گشتی که مو ملاح مانم آب دید کان کشتی برانم
همی ترسم که گشتی غرق و آب درین دریای بی پایان مانم

۱۲۶

یور و سونه دلاتا ما بنسایم بیار پروانه با ما تا بنسایم
ز عشق آن گل رخا بنسایم ز دست یار بی پروا بنسایم

۱۲۷

موان مستم که پاز سر زو نم سرو پانی بجز دلبسته زو نم
دلارامی که او کیسه دل دارم بغیر از ساقی کوثر زو نم

شوی نام شوی شوگیر نام ز دست یاری تدبیر نام
کسی به چون پلنگ تیر خور کسی چون شیر در زنجیر نام

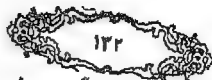
فلک بر هم زدی آخر اسم زدی بر خضر زنبی با سم
اگر داری برات از صد جانم بکن آخر زین دنیا اسم

مگر مست از می آلود باشم چرا از ناز نینم دور باشم
مگر از آتش گرمی نونیم چرا از دود محنت کور باشم

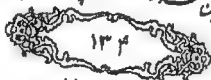
اگر دشت رختسته دیم بسینه اش خجری تادسته دیم
هر شوایم احلاش پر شمس سحر آیم فرارش بسته دیم

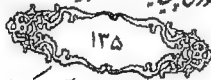
اگرستان ستم از ته ایمان اگر بی پادوستیم از ته ایمان
اگر بندد اگر گبرار مستمان برقت که هستیم از ته ایمان

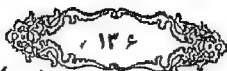
دلاچونی دلاچونی دلاچون همه خونی همه خونی همه خون
ز بر سیلی سیمین عنذاری چو نجونی چو مجسونی چو مجنون

خوش آمان نه سردار نه سنا نشین همه دو پا چین بدان
شود روزان بسودی پیش گیر بیاوردی دلداران ندان

بحالم کس مباد چون نشین موانین کس بود دین آیین
هراکمو حال موش باور می موانین بی موانین بی موانین

برده ایدیل بوره باری بشیان که کاری کران کردی پشیمان
یه دوروزی ببت کاحی سرآردا باشه روزی که گل چنیم بدان

دلم از دست ته نالانه نالان اندردن دلم خون گشته یالان
هنر ازان قول بامامیش کردی همه قولان ته بالان بالان

بی ته تلواسه دیریم بوره بوین نه هر دو کاسه دیریم بوره بوین
میتم خون گریه ساتی ناله مطرب مصاحب این سه دیریم بوره بوین

بیاجانم دل پر درد من بین سرشک نهنج و رنگ زرد من بین
غم مجھوری و درد حبسوری بیابر جان غم پر کور دمن بین

اگر دستم رسد بر چرخ گردون از آن پرسم که این چیست آن چو
یکی را داد و صد گونه نعمت یکی را ستد و جو آلوده در خون

نه سر و زان موسو دای ته در زان گریبان بفرزان و آه لرزان
کفن در گردنم صحنه ای محشر هراں وینان احوال ته پرستان

گل گشتم پی الوند دامن اوش از دیده دوادم صبح و شام
وقت آن بی که بوش و اموا بره بادش بر دسامان بسامان

زیاد خود بسیار و اگر میان از کوکب و اجاب و که بر میان
کیه این تاب دوره تا مودار نذاره تاب این سامن بر میان

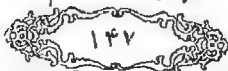
بود منت بر عیم ما از کرمیا . بکشیم دست از خوان نینیا
 کریمان دست در خوان کرمیا که بر خوانش نظم را زد کرمیا

زدست موشیدی باز دانا ز کردارت نبی بیک جوشپان
 روم آینه بدامانی ز من دست که تا از دی رسد کارم بسان

دلتم تنگ ندانم صبر کردن ز دل تنگی بوم راضی بخود
 ز شرم روی تو مو در حجابم ندانم عسره خاتم دانه کرد

آنکه بی خان و بی مانه منم من آنکه برگشته سامانه منم من
 آنکه شامان بانه میگرد آنکه روزش چو شامانه منم من

پشایم پشایم پشیمان کاروانی بونیم تا پشیمان
کهن دنیا هیچ کسی نماده بهرزه کوله باری میکشیمان

مو آن اسپیده بازم سیننه سونا چرا بکاه موبی سرش کویان
همه تیغی بسو آن میکدن تیز مو آن تیغسم که یزدان کرد سونا

برندم هیچ یوسف گریزند دیانا لم ز غم چون مستمند
اگر صد باغبان خشی نمائی ندام آیم بگلزار تو خشنند

نوامی ناله غم اندوده دونو حیا ر قلب خالص محبت دونو
بور و سوته دلان و احم بنایم که قدر سوته دل لستوه دونو

دلی دارم که بهبودش نمیجو نصیحت میکردم سودش نمیجو
 ببادش میدهمش میرد با در آتش می خشمش دوش نمیجو

نیستی که بن آن کاکل آید در انوشتر زبوی سبیل آید
 چو شوگیرم خیالت را در انوش حر از بسرم بوی گل آید

سری دارم که سانش نمیجو غمی دارم که پایش نمیجو
 آنگه باور نداری منو من ای بویین دردی که درش نمیجو

دلی دیرم دمی خشم نمیجو غمی دیرم که حسه گزم نمیجو
 خلی دیرم سوار خوبان عالم که یار بی وفا هم نمیجو

غم عشق تری در هر سراو همان کی بکشد بوم بر آو
ز عشق سر سوزان کام یار که خور اول بکشد اران بر آو

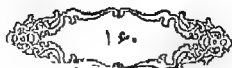
بواند که جانم توئی تو سلطان عرب جانم توئی تو
نمیدانم که چونم یا که چندم همیدانم که در نام توئی تو

بهارم بی خندان ای گلشن چه غم کند و یونج و بن بو
بر سس ای سوتره دل یکدم بزم تنی امروز دل تازا کن مو

نیا مطلق بکارم ایندل بو بجز خوابه اش نه حاصل بو
دارد در موسم گل جوش سودا چه پروانی کرده اینخدا^{دعا} دل بو

شوی نبود که دل پر غم میبوی ز آنکه دلبر دمی به دم نمیبوی
هزاران رحمت حق باو برغم ز مانے از دل سوگم نمیبوی

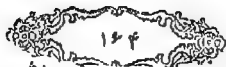
وای از روزی که قاضی آن خدا بود سر پل صراطم با جسمه ابد
بنوبست بگذرند پیرو جوانان وای از آن دم که نوبت زان بود

بوره بوره که جانم تویی تو بوره بوره که سلطانم تویی تو
نه خود دانی که غمیز تو ندانم بوره بوره که ایسانم تویی تو

شوتارت بو نیم تار تار و که قه قه قه سبز ج و بار و
خدا یار و دشمنانی بر دلم د که تا و نیم جمال هشت و چار و

دلم از در دته دایم عمیسه
بیابین خشم و بستر زمیسه
همین چشمه هم که موده دست پر
ته هرکت دوست پر و حالش نه

چو مویک سوتد دل پروانه
بعالم هیچ مود یوانه نه
هسته ماران و مودان لانه
من دیوانه را دیوانه نه

هزارت دل بغارت برده و شیه
هزارت جگر خون گرفته و شیه
هر اوان دغ ویش ازوشیم
هنی نشت از شسته و شیه

دلم از عشق خوبان گنج وویجه
مره بر هسم زخم خوابه ریجه
دل عاشق شال چوب ترلی
سری سوچه سری خوابه ریجه

شستل گیسوان بر تاب کمره شمارین ز کس ن پر خاب کمره
همی خواهی که محبه از نو بتری برینه روزگار و شتاب کمره

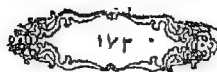
چه دیر و اینکه دارش آذینه چه دشته اینکه خوشوارش زینیه
مگر بوم و بر و مسکین دلا مگر محبه امی عشق نازینیه

مدرای و لبه مویات کارد دو کرده در جهان بسیار یار
انجا پردای چون موسوت ویری چو سوسیل بجزارت مستار

بی ته یکدم دلم خسته نمونه وگر روی ته وینم غسم نمونه
اگر درد دلم قیمت نمایند دلی بسیند رو در عالم نمونه

درین بوم و برانم پرورش شد شو انم جاورد زانم فرشت
سری دیرم که مغسری از دوزنی تنی دیرم که پردای سرشت

موراد دده دلم خو کرده واته ندونی درد دل می بی وفاته
پوره موسو ته دل داته سپاراک نه ذاتی مادل و دل ذاته بانه

سحر کالان که اشکم لاده گیره زانم همت چسبج آلا و گیره
جنان دیزم زده ایشک غش که گیتی سر بر سبیلاده گیره

دل عاشق به پیامی بیا خار آلوده با جامی بسا
هر کیفیت چشم تو کافی است قناعت مگر بیاد می بسا

غریبی سخت فرا دگیر دارد خاک بر کرد غم ز بحیر دارد
 خاک از کرد غم ز بحیر بردا که غربت خاک د انگور دارد

دل میس گل باغ ته دیره سر اسر سینه ام داغ ته دیره
 بشم آلا زاران دل کرم شا دلم آلا مسم داغ ته دیره

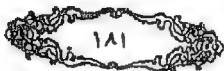
بدنیا مونو نیم کام بی ته بدس حسه کز نگیرم جام بی ته
 بلز م روز و شو چون بید بخت نذارم یکت نفس آرام بی ته

هران دلبر که چشم ست در هران چون نمی پاست دارد
 میان عاشقان آنا و سیما چو شعر من بلند و پست دارد

سحرگاهان فغان ببلان
بسیار روی پر نور گلان
ز آه و فغان آتش هذر که
اثر در آینه نشسته دلان

پد نیایش مود لوتیانه
بدر و سوز غم اندیشانه
چنان بندم ره سیل دورید
که این ز غم دلم لوسوتیانه

غمسم در دل موبی حساب
خدا ز دوز که مرغ دل کباب
بنازم دست و بازوی به جلا
اگر قتل گری داشته ثواب

دل مود ایم اندر ماتم
بدل پیوسته بی دروغم
چه پرپی که چه اقدت بونم
غم قدم از آن بیخ و خشم

۱۸۴

ز غم جان در غم در گیسو دواز
مهرم در برهن تیغ آیداره
ندارم اختیاری از چه جوش
دل مو تاب این سودا نداز

۱۸۵

کجایی جای ته ای یار دلخوا
که تا مو سپرم آنجا نیکه راه
ایمه جا حاسی نه مو کور باطن
خلط و اتم خلط استغفر الله

۱۸۶

مهرم چون گوی در میدان بگر
دلیم ز عهده از پیمان بگر
اگر دوران بنامه از ان بگو
نشینم تا دگر دوران بگر

۱۸۷

بکس در دل مو واسه نه
که شک از آسمان نداشت
بود ارجن که ترک یار خود که
کیس یارم که ترکش آتی نه

دل از میرت نورزه پرده ارزه
نخواهم دل که محسوسه نورزه
نگریبان هر که از دست کرد چاک
بیک عالم گریبان واپرزه

دل سوخته دل بسته نگیره
بجای جوهری جوهره نگیره
دل موسوسه و محسوسه آذر
بنی ناسوسه آذر و نگیره

هرم سودای گیسوی نه داره
دل محسوسه روی نه داره
اگر چشم بیا نوکر میل
نظر بر طاق ابروی نه داره

دی دیرم چو مرغ پائسته
چو کشتی بر لب دریافته
همه کون که طاحسه تارنوازه
صد آخون مید تار گشته

۱۹۲

نزاخم لوط و مسر یاخم که کرد
خودم جستاندو بیجاخم که کرد
بدو خبر که تاسینه کنم چاک
ببینم عشق بر جانم چه کرد

۱۹۳

و ایدیم پیس و زمانیم نما
بن تو شش تو اناخم نما
برودا جن بود آلا له چین
بچینم چونکه بینانیم نما

۱۹۴

دو چشم راته خون پالا کنی ت
کلاه عقلم از سر واکنی ت
اگر یلی بیرسه حال مجنون
نظر اورا سوی صحر اکنی ت

۱۹۵

بر اعشقت ز جهان آذر بر آرد
ز پیکر شست خاکستر بر آرد
نهال میرت از دل گدیزد
بهاران مستخ هر سو بر آرد

درخت غم بیانم کرده ریشه بدرگاه خدایانم همه
 عزیزان قدر یکدیگر بدوید اجل سنگت و آدم مثل شیشه

بلا فری ز بالای ته باشد خون قسی ز سودای ته باشد
 بصورت آینه نیم این جهان که نپسند در تماشای ته باشد

کرم رانی درم غوانی ترازانی و درم آخربوزانی ته رانی
 درم بر سه نسی و لوند و میند نمیوازم خدا زانی ته رانی

از آن روزی که مار آتش بدی بغیر از معصیت چیزی ندیدی
 خداوند ایجت بهشت و چاربت ز سو بگذرشته دیدی ندیدی

زکشت خاطر من جز غم زودنی ز باغ من جز گل ماتم زودنی
 ز صهرای دل بی حاصل و گمیا و ناامیدی هم زودنی

من آن شمع که اشکم آذرین بی کسی که سوز دل شکستن بین بی
 هر شو شویم و در غیم هستم زده شام چنان دوزخ چنین بی

بهار آتی بر شاخ گل بی بر باغی هستن از آن بلبل بی
 بهر مرزی نیارم پانصد مباد از موبست سوز دل بی

لست ای سنگدل بر مانوجی عجب نبود اگر خار انوجی
 بسویم تا بسو جانم دلت را در آذر چوب تر تنفس انوجی

۲۰۴

بی تہ اشکم ز مژگان ترا نی
بی تہ نخل حیاتم بی برآنی
بی تہ در کج تنفسانی ہندو
نشینم تاکہ عمرم بر سر آنی

۲۰۵

خوش آنکہ اندہ پارشان ہے
کہ حمد و قل ہو اللہ کارشان ہے
خوش آنکہ دایم در نماز
ہست جاودان بازارشان ہے

۲۰۶

الاکہ کوہساران ہفتہ بی
بنفشہ جو کناران ہفتہ بی
منادی میکر م شہر و شہرو
و فای گلخانہ ازان ہفتہ بی

۲۰۷

بلابی دل خدایا دل بلابی
گنہ چشمان کرد دل مبتلا بی
اگر چشمان نکردی دید و با نی
چہ دانستی دلم خوبان کجایی

کیشمان ادب برادری از که ترسی برانی از سخاوری از که ترسی
باین نیمه دل از کس موترسم دو عالم دل توداری از که ترسی

به آں باغی که تنگش سر بر روی در امش باغبان خونین جگر بی
بیاید نندش از نیخ و ازین اگر بارش همه فعل و کسسه بی

عاشق آن بی که دایم در بلا بی ایوب آسا بکرمان مستلا بی
حسن آسا بنوشه کاسه زهر حسین آسا شمشیر کربلا بی

دلدار است پراز خاد و خلک بی گذارت بر سر چرخ و فلک بی
گر از دست بر آید پوست تن بر آرد تا که یارت کمتر کن بی

شوتارو بیابان پرودک بی
 به صحرای از خار و خشک بی
 نباشد اندرین رود شنی
 خوش آنکس که بارش کترک بی

مسپسل زلف برودتیه دیری
 گل و سنبل هم آیتیه دیری
 پریشان چون کری آن تار زلف
 بهر تری دلی آویتیه دیری

تکه نازند و بالاد لر بانه
 تکه بی سرمه چنان سرمه سانه
 تکه که شکین دو گیسو در تانه
 بود و اهی که سرگردان چانه

اگر در دم گلی بودی چه بودی
 اگر غم اندکی بودی چه بودی
 بایستم جیبی یا طبعی
 ازین حسره دو گلی بودی چه بودی

دو چمانت پیالہ پرزمی بی دوز لغانت خراج ملک سی بی
 ابی و عدہ کرمی امروز و فردا نذو غم مو که فسد دای تو کی بی

دلیم بی عنذیب خوش نوانی که مینالد ز غم هر صبح کای بی
 بشاخ گل سحر مبیل بھی گفت که ای گل بی دافانی بی دافانی

تا زلفت چرا بر لاله دیری نرکس رانا ز در دنیال دیری
 صری روزی بچشم در نیاری که در سمرنا ز چندین ساله دیری

مور از فکرم سودانی نه سودی نه در دل فکر بسجودی نه بودی
 نخواهم جو کنار و چشمه سار ان که هر چشمم هزاران نذر رودی

نهارین دل و جانم ته داری همه پیدا و پنهانم ته داری
نسبت دهم که ایندرد از که دهم همین دهم که در نامم ته داری

غم عالم نصیب جان مانی بدر و ما فراغت کی مانی
و صد آخر بد مان در و بر کس دل مانی که در و مانش بی مانی

دلم دل بر آتش دید و تری اساس هشتم زخون جگر بی
تیه که هرگز نسوته جانست از غیر کجا از سوته جانانست خبر بی

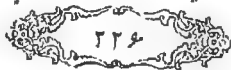
همایونم سر کو هم وطن بی سیر عالم کرم همه جا چین بی
نه خون دیرم نه موی پریم نه ساق دم مرون پرو با لم کفن بی

جھسان بی وفا زندان مابی خار غم قسمت دمان مابی
 صبر ایوب و سخت فی یعقوب همه گونی نصیب جان مابی

همه بند تنم مانند نی بے مدد هم درد و بجرانت ز پی بے
 مرا سوز و گداز تا قیامت خدا دوزخ قیامت تا پی بے

چه خوش بی وصلت پنهان کنی مرا اصل تو آرام دکنی
 ز هجرت ای بُت شیرین چلاک و ما دم دست حیرت بر سر کنی

غمم آندل که از غم بهر و در بی بآن دل دای که ز غم بی خبر بی
 بیازاد محبت نقد راجع کسی دارد درونش سوز بی

روزم از شو شوم از روز تری
بخت آشفته ام زیر دزبری
شود روز از فرات ناله مو
چو آه بسنوایان بی اثر بی

خود آئین چهره ات افروخته تری
بجانم تیر عشقت دوته تری
ز چو خال رخت دوی سیاه
بر ان نزدیک خوبی سوته تری

ز آهیم هفت گردون پر شرابی
اگر آدا گرم خون جگر بی
تکه از غم دلت هرگز نسوزد
کجا از سوت و لعل با خبر بی

هزارون لاله گوین در جان بی
همه برمودهن بر دل گران بی
الاله خوم که خوشتر بخت و شوی
سرافراز همه الالمیان بی

شوم از شام یدا تیره تر بی درو دلم ز بود و ا بستد بی
 همه در دارسا آخر بد رمون در مان در و مو خود بی اتربی

شوی کان نازینم از درانی کد نشسته عمرم آتش بر سر آبی
 همه شودیده موتا سحر گاه بود بر رادته تا خود بر آبی

پی مرگ نکویان گل زونی و کردونی ز زنگش بی نه بونی
 ز خود در هیچ حاصل بر خیزد بحسنه بنامی و بی آبرونی

زری چون موند اندر بوته بی نه چون مرغم بدل اندوخته بی
 بجز ششم بابین هدیست که یار سوته دل سوته بی

سر را مان نشینم تا آئی در شادی بروی موشتانی
آه روزی بروز منوشینی بویی تا چه سحسته کی زفانی

ز شور انجیزی چسب تنگابی که دایم دیده مو پرنگابی
و مادام دود آهیم بر ساه پای اشک حشیم بر بکابی

ندامم دل بر آذر دیده تری جام عشیم پر از خون جگر بی
ز بویست زندگی یایم پس از مرگ ترا اگر بر سه خاکم گذری

فلک در قصد از ارم چسری کلم گزینی خاتم چسری
تر که باری زود شوم بر نداری میان بار سربادم چسری

بدریای غمت دل غوطه در بی مرا داغ فراغت بر چگربی
 به چشم قطره های اشک خون تو کوئی لاله باغ نظری

دل نازک شال شیشه ام بی اگر آبی کشم اندیشه ام بی
 سر شکم گر به خونین محبتی مو آن دارم که در خون تیشه ام بی

ضفا هوغم ضفا هوغم چه جالبی که همه یاری گرفتیم بیوفایی
 شوم یکسر بروغم تا بشیراز که در هر منزل صد آشنایی

بند دانی گرفتیم کور و راهی ندانستم که افتادم بجایی
 بدل گفتم رفیقی تا بنسند ندانستم رفیقیت خیمه راهی

بدامم دل پر از خون جگر بی بدامم جان حسنین دید و تربی
نشستم بر سر راهت شود روزی بود روزی ترا بر مو گذر بے

یہ بختم کہ بختم از کون بی یہ روزم کہ روزم تیر و کون بی
شدم محنت کش کوی محبت ز دست دل که یار بیت غن بی

چه شو بنو سرم بر باش آئی چونی از استخوانم نالشی آئی
شو بجران بجای انکم در چشم بزرگان شعله های آتش آئی

بجشن این موند ارم از روزی که باشد بیدم سولاله روی
که در دلم و از دم بگو مان دیگر در کویت امان گل روی

دل بی عشق را افسردن آوے هر که دودی ندارد، فردن آوے
تنی که نیست ثابت درو عشق ذره ذره با تش سون آوے

من دل سوتره لایت نزونی که اردیوان عشقت بخونی
هزاران بارم از خونی بگویم ز تو زیرا که جسم بکیر و نی

تقسیم حاصله که هست زو گری ازین گردش که داری بزرگری
بروی موبستی بر روی را بدین حادثه که داری کی ترمی

کرمی که مکانش لامکان بی ضا بختش تمام کلر خان بی
نمهد ازنده روز و شو خست بهر جنبه روزی رسان بی

۲۵۲

بواجی که خسر اول بقیاری مگر پرورده باد بمباری
چرا کردی بکود و دشت صحرا بجان نه ندارم اختیاری

۲۵۳

نه پذاری که بستان خوشترم بی سرم بگوئی میدان خوشترم بی
چو کلخن تار و تار که بحشتم گلستان بی نه زندان خوشترم بی

۲۵۴

زبیداد فلک یاران امان بی امان جستن روز آخر زمان بی
اگر پاره کرم بچید بجا بود که دوا مو آسمان پر برگران بی

۲۵۵

تیکه نوشتم نئی نیم چشم چسبانی تیکه یارم نئی نیم چشم چسبانی
تیکه مرهم نئی ریش دلم را نمک پاشی دل نیم چشم چسبانی

۲۵۶

موان اسپیده بازم بیدانی
لایه در کوه دارم در نهانی
ببال خود پر مگو آن کبوا
بچک خود کرم نخجیرا

۲۵۷

قدم داریم ز بار غصه خم بی
چو مو محنت کشی در دهر کم بی
موسه گرز غم آردوی ندیا
دل بی طالع مو کوه غم بی

۲۵۸

عنه ز امر دی از نامزدانی
فغان ناله از بیدردانی
حقیقت بشو از پورفسرید
که شعله از تنور سهر دانی

۲۵۹

کشم آبی که گردون باخبرش
دل دیوانه ام دیوانه ترش
بترس از سوز آه سوته دلان
که آه سوته دلان کارگرش

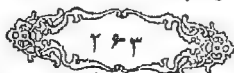
زخونی از حیا خوی دیتہ دیری دو شکر کوئی بر حسہ آیتہ دیری
ز جادونی در آن چاہ زخند دل دادرست را آیتہ دیری

در اشکم بد امان ریتہ اولی خون و دم ز چشمان ریتہ اولی
بکس حرفی ز جورت دانوام کہ حرف جور پنهان ریتہ اولی

ز غم از بھسہ یاری گنج دویی شوا غم آوہ از چشمان بری
ہر کہ راز دیش واجبہ بردم یاز دیوانگے بود یاز گنجی

دل تو کی ز عالم باخسہ بی کجا رحمت باین خون جگر بی
تہ کہ خون جگر ہرگز نہودی کی از خون جگر باخسہ بی

شوم تارگین بر دزم تیر و تربی بخت آشفته ام زیر و زبری
ز فرکان خدنگش خورده ام که ناسورش به سر دم تا ز تربی

کسی که در بهر بیدادم بر دنی خبر بر سر و آردم بر دنی
تمام خبر و دیان جیح گرد کسی که یادش از یادم بر دنی

خدا یا دل ز موبستان بزاری نمی آید ز موبسار داری
نمیدنم لب لعلت بنجوم چرا شده است با این آبداری

اگر نامهربانم محسوس بان بی چهره از دیدگانم خون بان بی
اگر دلبرم بود لده ار میثه چرا دقت مرا ز دل جان بی

بسوی باغ وستان لاله دابی همه مویا مشال ژاله دابی
 دگر سوی خراسان کاروان و نام موصی بنگاله دابی

بدام و لبری دل بستابی که بجرانش بلا و خمش بلا بی
 در این ویرانه خرد و بخون ندیدم نه دل کوئی که دشت کربلا بی

غم اندر سینه موخانه دیری چو ویرانه که بوم آتش نه دیری
 خلک اندر دل مسکین موش ازین غم حسرت چه در انبانه دیری

اگهی ای خلک چن موزون شی دلت بچون دل موغوق خون شی
 اگر یک لحظه ام بی غم بسی یقین دو غم کرین غم سزگون شی

پیران کالوند و امان منشانی و امان از هر دو عالم در کشانی
اشک خنین پاشم از راه لوند تا که دلبسته بپایش بر نشانی

دنیا خوان بی و مردم میمان بی امروز لاله بی و منزه از خزان بی
سیه چالی کنن نامش نهن گو بود و اجن که اینست خانمان بی

مهر شام و صبح که یم بکونی که جاری کرد و از هر گوشه جونی
موی بیچاره اندر باغ و صلت هر آنچه لاله کارم خار رودنی

زدل بیدون بختم ناله نانی ز مژگان تر موثر الاله نانی
بشی نایه که مو خوابت بو نیم بخت مو چشم لاله نانی

شوی نایب کز اشکم دید تری روزی نایب که تو نیم جگر بی
شود و وجهم زود باناله و سوز تو خوش خفته ز حال موت خبر بی

سحر گمان که بیس بر کل آتی اشک چشم به امان کل کل آتی
روم در پای کل خان کرم سر که مهر سوره دی در غفل آتی

سراسر مال دنیا ستونی بی نظر از مال دنیا ستونی بی
غم و دود و دغا که داری در دل برای روز حشر اندوختنی بی

بدنیا هیچکس کی ماندنی بی که در امان بر جهان فشاننی بی
هنی لا تقطوا خوانی عزیزم مگر یا و یست ناخواننی بی

دل سوز آتش غم سوتنی بی بجانم سوز عشق افروتنی بی
گره ناکر دور شده در کفنها بشان و کد یان و تنی بی

هر که دردی ندارد و مرد و ادلی دل بی درد عشق افسرد و ادلی
سحر طبل زن آوا بخن که حسه که عشق ندارد و مرد و ادلی

دل از دست غمت زیر و زبری دو چشام پر از خون جگری
هر آن یار غریبش ناز و ربی دلش پر غصه جانش پر شمر ربی

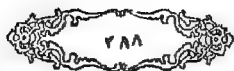
چه و اجم هر چه و اجم و آتشانی سخن از پیش از کم و آتشانی
بد ریامو شدم کوهسار بر آدم هر آن گوهر که دیدم و آتشانی

شرارت بونیم خواهش از پی شده کون و مکان از خلقت حتی
حقیقت بشنوا ز طاهر که گردش بیک کن خلقت کون و مکان طی

ز شک چین سیه تر نسبت بی هزاران دل بقید کاکلت بی
نباشد ناله ام را در دست را ز خار سخت تر گوید است بی

زمان لاله زار ان همسته بی که فصل نو بهار ان همسته بی
غنیمت ان وصال یار جان که وصل روی یار ان غنیمت بی

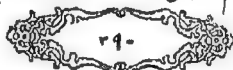
و آه بر کس که قربش بیشتر بی دلش از دوری ته ریشت بی
ه که یکبار در میان ته و نیم بجایم صد هزاران بیشتر بی

بیرم تا چشم تر نه دینی شهر آه پر آذنه دینی
چنان از آتش عشقت بنوم که از مورنگ خاکستر زبانی

دلم ببل صفت حیران کل بی درونم چون درخت پی ببل بی
خونابه بار ویرم از غوان دا درخت نخله بارش غل بی

موا حالم حسنه به که تو جونی جگر بندم کبابه که تو جونی
نه که رفتی دیار نو کرفتنی قیامت هم حساب که تو جونی

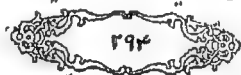
خیالت میگردم موکاپکاهی مصیبت یو اگر مرا نخواری
تکه کردی مور آلوده در خون چنانکه زنگنه یالای سیا

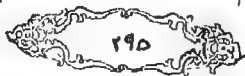
نخار تاز و خیر مو کجائی بچشان سمره ریز مو کجائی
نفس بر سینه طاهر رسید دم مُردن عسره ریز مو کجائی

ز خور این چهره ات افرو تری تیر عشقت بجانم رفته تری
مرا اقرار بود حال سیت ز سوارا که اخته سوته تری

مرا دیوانه و شیدا نه دیری مرا سرگشته و رسواته دیری
نمید و غم دلم درو کجائی هسی زو غم که درو چائی تیری

ز دست چرخ گردون بودیم هزاران ناله و فسه ما داریم
نشسته دستمان با خشنا چگونه خاطر خود شاد داریم

غزل

سراپا بچو سوتہ مجھ پرستم	الامازار چون تو دلبر پرستم
کہ دوزخ جزوی از خالستم	موا آن سوتہ دل آتش فراستم
کہ در تن ہر سر مو بجز پرستم	نہ خور نہ خواب دیرم بی تہ کو
اگر خورند گردم کافر پرستم	جدہ از تو بچند و حور و طوبی
کہ این ژولیدہ موبہ زافرستم	نبی ار افسر شاہیم فخری
ہمہ خار و خشک در بہر پرستم	ز بالیم ہمہ الماس رودنی
فروزندہ تر و سوزان تر پرستم	چو شمع کمراند از نہ صدا
کی بی سایہ نخل بی پرستم	نہ کار آخرت کردم نہ دنیا
کی پژمردہ تن نیلوفر پرستم	رخ تو آفتاب و موز و صفا
کی پر کندہ مرغ بی پرستم	سمند روشن میان آتش عشق
کہ حسرت سایہ و نعت پرستم	موم آن بار در نخل محبت

درین کشور زهر کم کمتر استم	نیگیرد کم حسد گزینجری
که از سوز جگر خیال استم	بیگ ناله بوجم هر دو عالم
تو پنداری چو مرغ در آذر استم	درین دیرم چنان مغموم و غم
که دزد از دزد و دیکر بتر استم	زدوران کسیر مو بگردانم
چو طفل بی پدر بی مادر استم	درین دنیا یتیم بی یگونی
بسان مومن اندر کافر استم	بسان کافر در دامنستان
بشردل کی صورت پر استم	بملک عشق روح بی شایم
بجان مشتاق بار دیکر استم	اگر روزی دو صد بار نبویم
کتاب عاشقی در سطر استم	زبان پهلوی را دستادم

خدا یا عشق طاهر بی نشان
 که از عشق بان بی پاستم
 و منه - غزل

موا آن سوتہ دل بی پاسرستم	کہ ال سوتہ ز عشق دلبرستم
بدل از لاله رویان داغ ویرا	بہ اندر رک جان نشترستم
رخش تا کردہ در دل جلو دارم	بخوبی آفتاب خاورستم
موا آن پنجسیر و خشم تیر خورد	کہ در دام زمانہ مضطرستم
بجز صرمت اگر در دل کریم	بنصاف و دقت کافرستم
درین آما جکہ دنیای فانی	کلی اشکستہ تیر بی یرستم
ہمہ سوچم ہمہ سوچم ہمہ سوچ	بکرمی چون فرزندان آفرستم

منم طاهر کہ در خوابہ بستی

نمیتند را کینہ چاکرستم

ولہ ایضا

دلدار عشق تو صد و فترستم	کہ صد و فتر ز گوین از برستم
منم آن لبیل کل شکستہ	کہ آذر دہتہ خاکسترستم

دلم سوچه ز غمقه و در بر بحیبه	جهای دوست را خوا با نترستم
موا آن عودم میان آتش	که این نه آسنا نھا بھر پستم
شد از نیل غم و ماتم دلم خون	بھمزه خوشتر از نیلو فر پستم
درین آلاک در کوشش کلخن	بداغ دل چو سوزان آھک پستم
نه زورستم که با دشمن شتریم	نه بھر دوستان سیم زور پستم
ز دوران کرچه ز پی جام غیم	ولی بیدوست خونین ساعتیم
چرم دایم درین مرز و درین	که مرغ خوگر باغ و بر پستم

منم طاحسه که از عشق نکویا

ولی بھر نیز خون اذر بر پستم

ایضاً

موا آن میکین نذر و بی پرستم	موا آن سوزند شمع بی پرستم
همه در آشیان دبرم نشین	در بن و برانه مرغ بی پرستم

بدین مردانگی هستم چنان خوا
 دلا نامرد و آسایش نبینی
 تهنذاری که بر سر معجز هستم
 که موتا جان ندادم و از هستم
 دل از آلا که رویان سوت و دیرم
 از اینان دور گنجان شستم

موا از روز ازل طاهر بودم

از آن روانم یا با طاهر هستم

[illegible]

خاتمه

علاوه بر دیوان بابا طاهر که مار بدست افتاد از جهاد کتابهای ضخیمت
دویتی دیگر جمع آوری شده و در خاتمه طبع میگردد

تمام این دویتی با بطریق حتم ننویسیم از بابا طاهر بدیم ولی از اغلب آنها
را بجهت مشکین شعار طاهر که نامه بی آهوی علی دست استام میگردد
اگر بر حی یا غلب این دویتی و هم دویتی دیگر با سبکت زبان طاهر
مباینت اردملت هانا تصرفات بجای نویسدگان است که کلمات
زبان فارسی معمول مطابق سلیقه خود عوض کرده و کجی ابیات را از صورت
اولیه منج کرده اند و هرگاه این خیانت از نویسندگان سرزده بود مسلم
با سلوب دیگر خوانده میشد و ابد آکلمه (دارم) بجای (دیرم) و تو (تو)
(ما) بجای (مو) و (نامه) بجان (نومه) و (بیابان) بوضع (بیابان)
در تمام دیوان یافت نمیشد.

ما یتوانستیم بهر اشی کسانیکه بالجه لری بابا طاهر آشنا باشند
 اینگونه تصرفات را از اشعار دور سازیم و تا درجه مقدمه و بسیار از این
 کنیم ولی چون اینگونه تصحیح دور از قاعده و ممکن است باعث یک نقطه
 تحریف و حیاتی دیگر گردد لذا احتراز ورزیده و در تصحیح و مقابله با آنچه
 نسخ مختلفه دیده شد قناعت کردیم .

اغلب این دو بیت با از بس مخطوط و مصحف است بکلی از معنی دور
 و مقصود مفهوم نمیشود لذا از قارئین و ادبای دوروز و دیک خواستیم
 که هرگاه از روی نسخ کهنه و خشک می خود موفق تصحیح یک یا چند
 گردیدند یا آنکه علاوه بر آنچه طبع شد شعری از بابا طاهر بدست آوردند
 طبع و نشر و استفاده عموم بکانون معرفت - تهران اول خیابان لاله زار
 تلفن ۳۲۴۳۷ ارسال دارند

نشد دلم دیو ز کیت نجای که دود در خون کیت
نفید و نم دل سر گشته نو اسیر ز کس مستور کیت

اگر زین کلابی عاقبت پنج تخت ارباب داری عاقبت پنج
کرت ملک یلمان در کین است در آخر خاک روی عاقبت پنج

چو آن ساعتم که باری خورده باشند چو آن ویرون که گنجش برده باشند
براون پسیری نمی نامد دارند که رودان جوانش مرد و باشند

خوار خورشید رویت شرم دار نه خوار بر رویت از رزم دار
بشمر و گوید صحرا مهر که ویم زبان دل بوی صفت کرم دار

پسندی خوار و زارم تا کی و چند پریشون روزگارم تا کی و چند
ز دوشم باری از باری بگری گری سربار بارم تا کی و چند

نهالی گمان سر از باغی بر آرد بیارش هر کسی دخی در آرد
بیاید کند نشن از رخ دار بن اگر بر جای میوه که هست آرد

یکی در دو یکی در مون پسند یکی وصل یکی هجر و ن پسند
موز در مون و در دو وصل و هجر و ن پسندم آنچه را جان و ن پسند

دلا خوبان دل خوین پسند دلا خون شو که خوبان این پسند
تساع کفر و دین بی شریست که و بی او ن که و بی این پسند

دو چشم در درمون تو چسبنا نو ادری بچشمونت نیسنا
 شنیدم رفتی دیاری کفتی اگر گوئم شنو چشم نو ییاد

اگر شیری اگر پیری اگر کور سهرانجامت بود جادو ته کور
 قت در کور کردد سفره تر بگردش موش مار و عقرب و مور

جا از رویت ایامه دلفرو نه روز از شوشناسم به شوارو
 وصالست کمر اگر د شیر بود هر روز من چون عید نورو

دلا اصلانتری از ره دو دلا اصلانتری از ته کور
 دلا اصلانتری که رور شوی بگاه مار و لانه مور

۱۳

بردی ماهیت ای مادده و جا
بجز عشقت خیالی در دلم نی

۱۴

بگوستان کدو که دم کم بیش
بدیدم حال دولت مند پیش
نه درویشی بخانی بی کفن تا
نه دولت مند بر از یک کفن پیش

۱۵

فلاسسه نه همسری دار نه هم
نخ نریزی نسی اسلای تخت آ
بیاید شیشه دو کارش همینه
چراغ دودمانی زو کند نفی

۱۶

در آه ناسوته درمون چه ناله
مرا مرگ ناموته گریون به ناله
بسته ام کلی آلا بی سپه
سر مونه گمان بارون به ناله

هرامم بی تہ بو آلالہ وکل هرامم بی تہ بو آواز بلبل
 هرامم بی اگر بی تہ نشینم کستم در پامی گلین ساعزل

بنجہر کرد در آرن دیدہ کو نم باتش کر بسوزن استخونم
 اگر برنا خونم نے بکوبن نیگرم دل زیار محسہ بوم

من اون مسکین بی قدر و برستم من اون سوزندہ شمع بی ستم
 نہ کار آخرت نہ کار دنیا من اون خشکیدہ نخل بی برستم

بیاتما دست ازین عالم بدویم بیاتما پای دل از کل براریم
 بیاتما بردباری پیشہ سازیم بیاتما تخم نیکوئی بکاریم

موا آن زندم که عھسیان پیہم بدستی جام دوستی شیشیدیم
اگر تو بگیا ہی رو ملک شو مواز آوا آدم پیت دہم

ولا از دست تنہائی بجویم زاد نال خود در فغویم
شوان تار از در حائے کرد و فرما د مغراستیم

موا آن محنت کش حسرت یسیم کہ در سر ملک و ہر بونی عریم
نہ بوروری کہ آئی بر سرمن

بہر شونی سر کوئے تہ دیم بدل مہر مہ را سے تہ دیم
بُست من کعبہ من قبلہ من تہ فی ہر سو نظر سوی تہ دیم

بسر غصه تـه سودانی ندیرم بدل جـُـنـه تـه تـنـانی ندیرم
خدا دونه که در بازار عشقت بهز چون بیـسـح کالانی ندیرم

غم عشق تـه مادر زاد دیرم نه از آموزش استاد دیرم
خوشم بآنکه از مین غم خراب آباد دل آباد دیرم

بفرخویشتن تـایـا دیرم زاجـهـرت ناله و نسیم یاد دیرم
ندارم خاطر شادی سـخـا طـر همیشه خاطر ناشاد دیرم

بغیر ز دگر یار سـه ندیرم با غیاری سه و کاری ندیرم
به گان تو آن کاسد مقام علم که اصـلـا روی بازاری ندیرم

بور و ای روی تب باغ و بهارم خیالت منس شبهای تارم
خدا دونه که در دنیای فانی بغیر عشق ته کار سه نذارم

ز بخت بد هزار اندیشه دیرم همیشه زهر غم در شیشه دیرم
ز ناسازی بخت و گردش چرخ فغان و آد و زاری چیده دیرم

ز عشت آشی در بوته دیرم در اون آتش دل خون من دیرم
سخت گر یا نه بد بر چشم اید بمرگون خاک راهش من دیرم

بوزه بوره که دیدار تو دینم کل و سبیل زویا در چشم دینم
همین شوغم ندی سالون ما بون که در روزی دمی با نه چشم دینم

الهی آتش عشق بجایان زن
شرر زان شعلام بر آتخون زن
چو شمع برفسوز آتش عشق
بر آن آتش دلم پردانه سان زن

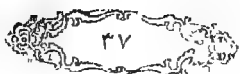
بی تـه گلشن بچشم گلشن آیو
داتـه گلشن بچشم گلشن آیو
کلمـه تـه کلبـم تـه گلشن تـه
که باتـه مُرد در ا جان برتن آیو

بدل چون یادم از بوم و برایو
سر شکم بخود از چشم ترا آیو
از آن ترسم من برگشته دور
که غمزم در غریبی بر برایو

خوش آن ساعت که یار از در آیو
شو بجران در در غم سرا آیو
زدل هر یون کنم جانرا بصدق
بعین داجم که جایش دلبر آیو

بی تهر که سرم بر بالش آید خستادم چونی دناش آید
ز بهر انت بجای اشکم از چشم ز ترگون شعله های آتش آید

امان از اختر شور به دلمو فغان از سخت برگردید دلمو
فلک از کینه ورزی کی گذرد درو خون از دل غمخیزید

عزیز دن موسم خوش ببار چمن پر سبزه صحرای لاله زار
این موسم می فرصت نیست که دنیای دنی بی احتساب

غمم بجید و دردم بی شفا فغان کاین چار و درون دنا
خداوند اندونه نا صح مو که فیه یاد دلم بی احتساب

تیر سرگشته ام سامون داز دل خون نشسته ام درمون داز
 بجا فرزند بی دل بسته دیر که در حسه ندی ایمن داز

آلهی سوز غم بیشتر که دل ریشم ز در دشت ریشتر که
 زین غم کردمی فارغ نشتم بجای غم صد هزاران نشیتر که

زرم باین غم بستر داز بجز شور غمت در سمر داز
 نند دور از ته بر کس سر باین آلهی سهر باین بر نه داز

ته هر سوته دلیده اناله آیه زار خسار مود غور لاله آیه
 نوته دل چه دونه حال تو

ز بس مهر رخت عالم فروزه جهان را دل بهرت سینه ناز
فلک را شیوه دایم نخبین که هر جا چشم امید می بدوزد

نغم عشقت ز گنج رایگان به وصال تیر عشق سر جادو آن
کفی از خاک کویت در حقیقت خدا دونه که از کون مکان به

صدای چاهشان مرده آیه بگوش آوازه آیه
رفیقون میرون نوبت بهت وای آنروز یک نوبت برآ

چه خوش بی مهربانی هر دو سرب که یکسر مهربانی درد سرب
اگر محسنون دل شوریده است دل لیلی از آن شوریده است

ز دست عشق بر شو عالم این بی
سر برم خشت و بالینم زمین بی
خوشم این بی که موده دوستم
هر آن ته دوست دار و حالش بی

اگر جایست بچرخ چارمین بی
مد و مت گزگن مرگ اند کمین بی
وگر صد سال در دنیا بونی
در آخر منزلت نیز زمین بی

بگورستان گذر کردم صبا
شنیدم ناله و افغان و آجا
شنیدم کله با خاک میفت
که دنیا نیا رز و بکاهی

هر آن کس مال و جایش بیشتر بی
دلش از درد دنیا دیشتر بی
اگر بر مهر نهند چون خسرو نیا
بشیرین جانش آخرش بیشتر بی

عزیزون از غم و درد جدا
بچشم غم نمائند و رویشان
گر قنارم بدام غربت درد
نه یار و همدی نه آشنایان

دل شاه از دل رازش خبری
سلامت روز بنیادش خبری
نه تقصیر نه این رسم قدیم
که آزاد از گرفتارش خبری

نصیب کس نبی درد دل مو
که بسیار غم بی حاصل مو
کسی بوزار غم و درد خبر داد
که دارد مشکل چون مشکل مو

بلا مردش بکام و بدم بے
سخنهای خوشش تاج سرم بے
اگر شاه هم بچشد ملک شیراز
همان بستر که دلم بر سرم بے

ز دل مهر رخ تو رفتنی نی غم عشقت بر کس گفتنی نی
و لیکن سوزش مهر و محبت میان مرد و مون نهیشتنی نی

تو که خورشید اوج دلزبانے چنین بی رحم و سنگیندل چا
با دل آن همه مهر و محبت با حسد راه و رسم یونانے

نه پروردم بغیر بهیشتیاری شون بیداری و افغان زاری
بمن سوز دل هر دور و نزدیک نه از سنگیندلی پروانه آری

LYTTON LIBRARY, ALIGARH.

DATE SLIP

116
90
1915/5/22

This book may be kept

FOURTEEN DAYS

A fine of **one anna** will be charged for
each day the book is kept over time.

--	--	--

